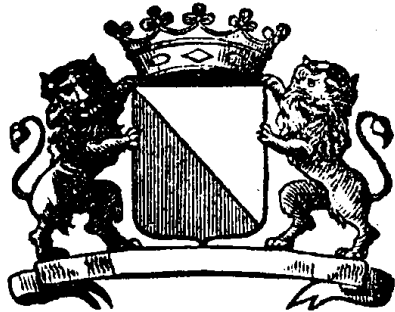

UTRECHTSCH PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 9 September.

Eene dépêche van prins *Gortschakoff* van den 5. geeft te kennen, dat er weder druk geschoten wordt. Even als vroegere berigten, wordt er niets in gezegd dan dat het vuur is begonnen, dat er geantwoord wordt en dat het vuur ten slotte weder vermindert. — Eene andere dépêche van generaal *Pelissier* van den 6. berigt daarentegen dat een Russiesch oorlogschip in de haven van Sebastopol door een bom is geraakt en afgebrand. Hieruit blijkt nader, dat de aanvalswerken der verbondenen, gelijk van verschillende zijde gemeld is, steeds digter en digter bij de verdedigingswerken komen. Men meldt zelfs, dat de kanonnen van Malakoff de te nabij gelegen aanvalswerken niet meer in de voltooiing kunnen hinderen. De aanvalswerken moeten in hun geheel reeds eene uitgebreidheid hebben van 17 mijlen.

Een hernieuwde aanval der Russen, op de werken der Verbondenen, wordt steeds verwacht. *Le Nord* houdt echter vol, dat evenzeer als het Russ. leger voortdurend versterking bekomt en manschappen langs dien zelfden weg ook de levensbehoeften in ruime mate worden aangevoerd en dat er bij de Russen dus geen gebrek aan leeftocht te vreezen is.

De goede ontvangst van den Franschen gezant te Teheran moet niet te veel doen hechten aan de vriendschappelijke betrekking met Perzië. Eene maand te voren toch werd aan den Russieschen generaal *Broussiloff*, die berigt kwam brengen van de troonsbestijging van Keizer *Alexander*, minstens even groote eer bewezen.

Op Italië blijft bij voortduring de aandacht gevestigd; de verwikkelingen worden er over 't geheel steeds ernstiger. Zoo is thans de gezant van Sardinië te Florence plotseling teruggeroepen. Sardinië is reeds in moeilijkheid met Rome en Napels, Rome buitendien met Spanje, en Napels met de Westmagten!

De kwestie tusschen Denemarken en N. Amerika vindt steeds meer deelneming in N. Duitschland, dat door den Sondtol misschien wel het meeste lijdt. Denemarken heeft de bescherming van Frankrijk naar men zegt ingeroepen, maar ook dit moet toegevendheid hebben aangeraden. *Le Pays* zegt, dat de vrijheid van alle zeeën in den tegenwoordigen tijd een algemeen beginsel van volkenrecht is geworden. Een *mare clausum* mag niet meer bestaan. *Puffendorff* heeft in deze sinds lang de sofismen van *Selden* wederlegd."

Van eene half-officiële zijde wordt, naar aanleiding van berigten uit Berlijn van 5 September, de aandacht gevestigd op een gerucht, 't welk reeds sedert eenigen tijd in de Pruisische hoofdstad in omloop is, betrekkelijk de waarschijnlijkheid van een huwelijk tusschen den vermoedelijken pruisischen troonsopvolger, den zoon van den *Prins van Pruisen*, en de koninklijke Prinses, de dochter van de Britsche Koningin.

— Z. M. heeft benoemd tot adj. kommiss bij het dep. van Buitenl. zaken *J. H. C. Vermeer*; — tot plaatsv. kantonregter te Goor *mr. G. J. C. Schimelpenninck*; — tot betaalmester te 's Hertogenbosch *J. Barends*, en tot betaalm. te Heerenveen *J. B. Swijs*.

— Bij het Dep. van binnenl. zaken is weder voor de noodlijdenden door den watersnood ontvangen van den kommissaris des konings van Z. Holland eene som van f 100 van een Nederlander, thans te N. Amerika, en van de militaire sociëteit *Concordia* te Batavia eene som van f 500.

— In den gemeenteraad van Rotterdam zijn

Burg. en Weth. vrijdag teruggekomen op het met zoo geringe meerderheid aangenomen beginsel, om eene belasting op de huurwaarde daar te stellen, terwijl het beginsel der belasting op de verteerings slechts met eene enkele stem was afgestemd. Burg. en Weth. wenschen een stap te zien gedaan, om den onaangename indruk van dat verschil weg te nemen, en stelden daarom voor eene nieuwe commissie te benoemen, die onderzoeken zou of bijv. beide stelsels waren te vereenigen, bijv. door aan de belastingsschuldigen de keus over te laten naar den grondslag, naar welken ieder zou wenschen aangeslagen te worden. Met 24 tegen 6 stemmen is het benoemen dier commissie aangenomen.

— Ten aanzien van den geprojecteerden spoorweg van de residentie naar Scheveningen verneemt men, dat bij het bestuur der domeinen zulke gewichtige bezwaren bestaan tegen het afstaan van de benoedigde gronden in het 's Gravenhaagsche Bosch, dat de aanvragers der concessie deze hoogst waarschijnlijk niet zullen verkrijgen, zoo zij aan den weg geene andere rigting weten te geven.

— Het *Zondagsblad* interpreteert onze woorden slecht. Wij hebben onlangs gezegd, dat dit blad het meeste vertrouwen stelt in het zoodje anti-revolutionairen in de residentie aanwezig; maar volstrekt niet, dat zij, die den heer *Groen* te 's Hage willen kiezen, slechts een zoodje vormden. Wij hebben alleen den wensch te kennen gegeven, dat de heer *Groen*, (en hiermede was toen het *Zonbl.* het met ons eens), dat zoodje zou kunnen missen, en hoe zouden wij dat kunnen schrijven, als wij tevens den wensch koesteren, dat de heer *Groen* verkozen mogt worden? NB. wij zouden dan als onze meening hebben gegeven, dat wij den heer *Gr.* gekozen wenschten door een "zoodje", welks stemmen die heer eigenlijk zou moeten missen; dat is: "gekozen door niemand." — Hoe de anders schrandere redaktie van 't *Zond. bl.* tot zulk eene opvatting van onze woorden is kunnen komen, vatten wij niet.

— Ter vervanging van den heer *Boreel van Hoo-gelande* in de Tweede Kamer, zijn te 's Hage o. a. tot kandidaten gekozen de heeren jhr. *mr. W. T. Gevers Deijnoot* en *R. F. baron van Raders*. *Echo*.

— Onze Hoogeschool trof gister weder een grooten slag door het plotseling overlijden van den heer *P. J. I. de Fremery*, Hoogleraar in de Medicijnen, ridder van de orde van den Ned. Leeuw. Hij ontsiep in den ouderdom van ruim 58 jaren.

— Den 25. dezer is te Zwolle, in den ouderdom van 26 jaren overleden de heer *W. H. baron van Aerssen van Beijeren van Voshol*, eerste luitenant-adjudant der infanterie, in dienst van Z. M. den keizer van Oostenrijk.

— Men schrijft uit Amsterdam aan de 's *Gr. N.*: "Heden heeft, gereed om de reis naar Antwerpen te aanvaarden, het Oosterdok verlaten het alhier gebouwde ijzeren stoom-schroef-fregat *la Belgique*, groot 2000 ton, voor rekening van de directie der Trans-Atlantische stoomvaart-maatschappij, gevestigd te Antwerpen, en bestemd voor de vaart tusschen Antwerpen en New-York.

"Bij het al weinig vleijende, dat er in de laatste dagen in sommige nieuwsbladen van de hoofdstad is gezegd, verdient dit wel eene bijzondere vermelding, eerstens, omdat niet alleen van de konstruktie en inrigting van dit kolossale vaartuig, de reeds zoo gunstig bij buitenlanders bekende fabriek van *Paul van Vlissingen en Dudoc van Heel*, alle eer en lof

wordt toegekend, doch inzonderheid door den spoed waarmede het is afgewerkt."

— De haringbuis *Op Hoop van Zegen*, schipper *Jan Meuldijk van Zwartewaal*, had den 24. Aug., op 20 mijlen bezuiden Aberdeen, in zinkenden staat gezien eene Noordsche smak genaamd *Bjorgine*, geladen met steenkolen, waarop hij afgehouden en den kapt. *L. A. Olsen*, benevens de vier man der bemanning gered heeft. Twee uren daarna was het vaartuig gezonken.

— Het schijnt dat op Java iets voorbereid wordt, wat naar eene konskriptie zweemt. Te Samarang heeft eene konferentie plaats gehad van vijf residenten; zij duurde veertien dagen, en het doel daarvan was het beramen van middelen, om voor het leger zes duizend inlandsche soldaten te verkrijgen.

Naar men zegt, zoude voorgesteld zijn de bestaande "Pradjocrits" (inlandsche troepen in de regentschappen), zoover zij geschikt zijn, bij het leger over te plaatsen en daarvoor rekruten bij die troepen in te lijven.

Ook de inlandsche kinderen van Europeesche afstamming, die in de jaren vallen, om in Nederland voor de nationale militie in aanmerking te komen, hebben bij de politie hunnen ouderdom moeten opgeven. *Indiër*.

— Volgens een met de jongste mail bij het departement van Koloniën uit Suriname ontvangen berigt, gedagteekend 5 Augustus j.l., heerschte de gele koorts aldaar nog altijd onder de bemanning der koopvaardischepen, en waren er, sedert het vorige mailberigt, weder verscheiden schepelingen aan die ziekte overleden.

Uit hetzelfde berigt blijkt weder, dat het getal lijdens aan de pokziekte te Paramaribo steeds afnam, doch dat die ziekte op de plantages nog bijna algemeen heerschte. *St. Ct.*

*— Men schrijft ons uit Suriname van den 5 Aug. "Den 23. Julij arriveerde voor deze stad Z. Exc. de Generaal Majoor *Schimpf*, nieuw benoemd Gouverneur der kolonie Suriname. Het schip *Willem Daniel*, aan welks boord Z. Exc. zich bevond, werd door Z. M. stoomschip de *Curaçao* (dat voor eenige dagen reeds op de kust ten anker lag) opgesleept. Door de seinschoten van dien bodem en vervolgens door het lossen van het geschut van het fort Amsterdam, werd de komst van Z. Exc. op de rivier Suriname reeds van verre aangekondigd, en zoodra de *Willem Daniel* in het gezigt der stad gekomen was, werd de aankomst van Z. Exc. door het lossen van kanonschoten van het fort Zeelandia, aan de inwoners kenbaar gemaakt. Bij het ten anker komen voor de stad werd Z. Exc. door laatstgenoemd fort en door Z. M. brik de *Lynx* met aan Z. Exc. rang verbonden saluut begroet, welke eerbewijzen door de *Willem Daniel* terstond beantwoord werden. Den 24. Julij, des morgens ten 9 ure, nadat een half uur te voren 5 kanonschoten van het fort Zeelandia gelost waren, stapte Z. Exc., onder een salvo van 13 schoten van laatstgenoemd fort en van Z. M. brik de *Lynx*, aan wal. De schutterij en het garnizoen stonden in rijen van den waterkant tot aan het gouvernementsgebouw; de muziek der verschillende korpsen deed zich hooren, de verschillende autoriteiten en officieren der schutterij, marine en landmagt stonden aan den waterkant en begeleiden Z. Exc. naar het gouvernementsgebouw. Bij het binnentreden van hetzelfde werd Z. Exc. door den oud-gouverneur en de leden van den kolonialen raad ontvangen, waarop terstond alle verschillende autoriteiten aan Z. Exc. werden voorgesteld. De heer *Schimpf*

groette een ieder zeer minzaam, en sprak zeer kort en krachtig de verschillende autoriteiten aan. Zeer schoon weder begunstigde deze festiviteit, waartoe duizende toeschouwers waren uitgelokt. Op den avond van den 2. Aug. werd er eene talrijke menigte van dames en heeren uit verschillende standen aan den nieuw benoemden gouverneur voorgesteld en werden alle op de minzaamste wijze ontvangen.

„Z. M. schooner de Schorpioen is den 2. Aug. alhier gearriveerd.”

— Te Vlissingen zal een concert gegeven worden door een Antwerpsch muziekgezelschap, ten voordeele van de slagtoffers van den watervloed in Nederland, hetwelk zal worden gevolgd door een bal. *Midd. C.*

— Ook de tweede dag van het landbouwfeest is te Nijmegen met luister gevierd. De tentoonstelling van paarden was belangrijk; die van voortbrengselen van landbouw werd druk bezocht. Behalve diner en algemeen feest in de Sociëit *Burgerlust*, werden des avonds ook volksfeesten gegeven.

— Ons werd voor een paar dagen geschreven, dat in Drenthe op een dag slechts 5 hazen door ieder jager zouden mogen geschoten worden. De *Ass. C.* berigt, dat die beperking slechts betrekking heeft op de lange jagt, terwijl men hazen mag schieten zooveel men slechts kan.

— In zoo verre men berigten heeft ingewonnen over den loop van het onweder, vergezeld van hagel-slag en storm, dat onlangs zulke vreeselijke verwoestingen aanrichtte, is het den 24. Aug. in het zuidoosten van Engeland komen opzetten. Het is over het kanaal getrokken, heeft boven België en den Beneden-Rijn (bijna niet boven den Boven-Rijn) gewoed, heeft zich, na zuidwaarts door Beijeren getrokken te zijn, noordoostelijk gerigt, Saksen en Bohemen, Silesie, Posen en de provincie Pruisen doortrokken, en is den 26. Aug. in de Oostzee verdwenen. Het heeft dus een halven cirkel beschreven, van het westen der Noordzee tot het oosten der Oostzee. *Amh. Ct.*

— In een der officiële nota's door de Spaansche regering bij hare verwickelingen met Rome aan de Pauselijke regering gerigt, schrijft zij o. a. het volgende:

„Staathuishoudkundige, zedelijke en godsdienstige redenen vorderen de vermindering der feestdagen, wier waarlijk overdreven aantal in Spanje, door alle Spaansche en vreemde staathuishoudkundigen gegipt is. Men kent de redenen waarom het getal feestdagen in Spanje zoo hoog is opgevoerd, redenen die mischien zeer grondig waren in andere tijden en onder andere omstandigheden, maar die tegenwoordig niet meer bestaan, nu de landbouw, de kunsten, de handel en de nijverheid in Spanje beginnen te herleven en handen te vorderen. In deze vermeerdering van handen kan alleen onmiddellijk voorzien worden door den maatregel, dien wij wenschen te zien uitvoeren. Vroegere staathuishoudkundigen hebben berekend, dat elke feestdag Spanje een verlies berokkent van 3 millioen realen, het is gemakkelijk te berekenen hoeveel grooter dit verlies nu zou zijn.

„Godsdienst noch zedelijkheid zullen bij die verandering verliezen. Men herinnere zich hoe de godsdienstige feesten in Spanje gevierd worden: zeer weinigen brengen ze in godvruchtige overdenkingen door; voor de meeste leveren zij de gelegenheid op om zich aan ondeugden en wanordelijkheden over te geven, die de geestelijke magt nog veeleer moet willen tegengaan, dan de burgerlijke. De regering gelooft dus niet, dat de Heilige stoel zich zal verzetten tegen eene voorzigtige vermindering der feestdagen, door die feesten op Zondagen te vieren, welke niet noodwendig op andere dagen des jaars gevierd behoeven te worden.”

— Zooals de meeste voortbrengselen der kunst, heeft ook de trom eene gewigtige verandering en wij durven zeggen eene verbetering ondergaan.

De heer *Grégoire* te Parijs, uitvinder van dit voorwerp en daarvoor reeds voor eenige jaren door het Fransche gouvernement gebreveteerd, heeft een plan klaar daarvan aan onzen Minister van Oorlog doen geworden. Hetwelk aan het 4e regmt. infanterie te Bergen op Zoom, ter beproeving is gezonden. De trom, die zijne geborte verschuldigd is aan den denkbeeldigen bokkenvel op een hollen

boomstam te bevestigen, werd door de Saracenen en Mooren in Europa gebragt en in het jaar 1347 door *Filips van Valois* in Frankrijk ingevoerd; door de veranderingen, daarin aangebragt, zal deszelfs naam, (in Frankrijk onder dien van tambour bekend), na 500 jaren dien naam gedragen te hebben, thans veranderd worden in tarole, benaming, welke de uitvinder daaraan heeft gegeven en waardoor de gebruiker aldaar, in Frankrijk, reeds met den naam van taroliste bestempeld wordt.

Het voorname doel, dat de uitvinder beoogde, was, om de trom eene mindere hoogte te geven en het dragen daardoor gemakkelijker te maken; het behouden van den noodigen klank moest echter daarbij in het oog gehouden worden. Het gelukte hem na vele proeven tot de overtuiging te komen, dat behoudens dezelfde middelen de ketel eene hoogte moest behouden van 12 Ned. duimen; (die der oude trom is meer dan 30 duim hoog, dus een verschil van 18 duim) en bij deze verligting van het voorwerp is de klank helderder en even sterk, waarvan wij in de gelegenheid waren ons te kunnen overtuigen.

In plaats der vele spanders, welke tot nog toe dienden, om het lederen vel te spannen, zijn daartoe in de tarole slechts vijf schroeven aangebragt.

BEROEPEN:

te Waarder *Ds. H. Gam Dun* te Fijnaard.

„Nieuwenhoorn *Ds. J. H. L. Ter Wogt* te Herkingen.

AANGENOMEN:

naar s'Graveland door *Ds. J. D. Holsteijn* te Pijnacker.

„Serooskerken de heer *L. D. G. Arol*, Cand. tot de H. dienst.

Bij den BURGERLIJKE STAND te UTRECHT zijn

van den 2. tot den 9. Sept. 1855

ingeschreven: ondertrouwd 5; — gehuwd 9 paar, geboren 29, als 14 j. en 15 m.; — overleden 27, als 12 van het m. en 15 van het v. geslacht, waaronder 2 levenloos aangegeven.

Bij den BURGERLIJKE STAND te AMERSFOORT zijn

van den 2. tot den 8. September 1855

ingeschreven: Ondertrouwd 4 paar. — Gehuwd 1 paar. Geboren: 8, als 7 jongen en 1 meisje; Overleden: 3 2 mann. en 1 vrouw. geslacht.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 8 Sept. 1.80 El; + AP., 8.74. *Gev. 1 d.*

Keulen, 7 Sept. 8 v. 11½ d. *Rijnl. Gev. 1½ d.*

I T A L I E.

TURIJN, 4 September.

Wij zijn niet alleen met Rome maar ook met Toskanen in verschil. Ten opzichte van eerstgenoemden staat, zal ons ministerie een memorandum gereed maken en aan de mogendheden zenden, waarin het de redenen van het verschil en de oogmerken van Rome zal bekend maken; het zal een antwoord zijn op de laatste allokutatie van den Paus van den 26. Julij, nopens den verkoop der kloostergoederen. Met Toskanen zijn verschillen gerezen over de benoeming van een ambtenaar bij ons gezantschap aldaar. De groothertog wil dien attaché niet toelaten en het Piemonische kabinet hem niet terugroepen. Dit verschil heeft ten gevolge, dat ons gouvernement zijn gezant heeft terug geroepen.

De bekendmaking van de briefwisseling, in 1783 gevoerd tusschen den eersten minister van Koning *Victor Asmodée III* en de gezanten van Savoye te Parijs en te Berlijn, nopens de aanhechting van de Krim aan het Russische rijk, heeft veel indruk gemaakt. Ons ministerie heeft die korrespondentie publiek gemaakt, om daarmede aan te toonen dat Savoye toen hetzelfde gevoelen had als thans, nu het zich met de Westmagten tegen Rusland verbonden heeft.

Ons officieel dagblad deelt een verslag mede van den generaal *la Marmora* over het gevecht van den 16. Aug. in de Krim. Volgens dat verslag heeft ons expeditionair korps in dien slag verloren aan dooden 3 officieren en 13 soldaten, en aan gekwetsen 10 officieren en 156 soldaten. Twee man zijn bij de Russen gevangen geraakt.

Nopens het verschil tusschen den Engelschen gezant sir *William Temple*, en den minister van politie te Napels verneemt men het volgende:

Sir *W. Temple* was voor eenige dagen in den schouwburg van *Pondo*, toen hij den hertog van *Satriano* in zijne loge zag. Iets aan dezen te vragen hebbende, zond hij zijn len geattacheerde, den heer *Fagan*, naar den hertog, die dezen opzocht en weldra antwoord aan den gezant bragt. Naauwelijks had echter *Fagan* de loge van den hertog verlaten, of de directeur van politie *Mazza* kwam binnen, sprak den hertog op harde wijze aan en zeide, dat

hij hem zou schoppen, als hij weder roovers als den heer *Fagan* in zijne loge ontving. De heer *Temple* heeft zich dadelijk bij den minister van buitenlandse zaken vervoegd, om zich over deze onpassende wijze van spreken van den directeur van politie te beklagen. Hij heeft echter nog geen voldoende antwoord bekomen.

Het dagblad *la Bilancia* van Milaan meldt het volgende omtrent eene voorgenomen poging tot opligting van den Paus te Porto-d'Anzio.

„Vijftig Mazzinisten zijn te vroeg ontscheept en vlugten nu in de gebergten van Valmontone en *Perlestrina*, vervolgd door de Pauselijke gendarmerie.

Hun voorgenomen aanslag was op de volgende wijze mislukt. Zij wisten dat *Pius IX* zeer veel houdt van Porto-d'Anzio, 't welk hij laat herstellen om het tot de haven van Rome te maken. Hij gaat er dikwijls heen. De uitgewekenen van Londen hadden het plan gevormd, te landen, en den Paus op te ligten, maar de Fransche politie, die spionnen onder hen heeft, droeg hiervan kennis en waarschuwde kardinaal *Antonelli*. De Paus ging niet.

De uitgewekenen vlugten toen in de bosschen van *Latium*. In de eerste dagen hadden zij geld, en betaalden de boeren wat zij hun ontnamen, maar sedert zijn zij genoodzaakt van roof te leven.

Garribaldi kruist ongetwijfeld op de kust, om hen op te nemen en naar Engeland terug te brengen.”

D U I T S C H L A N D.

WEENEN, 5 September.

Het heeft hier opzien gebaard, dat de Russiesche *Invalide* voor 't eerst openbaar maakt, dat de approaches van de Verbonden veld winnen, en dat de Russ. werken lijden. Men beschouwt dit als een teken, dat de regering de natie wil voorbereiden, om minder gunstige berigten van Sebastopol te ontvangen, bijv. als men tot de tweede linie van defensie de wijk zou moeten nemen. De belegeringswerken zijn geducht en vorderen veel inspanning. De *Mil. Ztg.* heeft berigt, dat o. a. de oprigting van een batterij van 3 stukken aan de Franschen 800 man gekost heeft. — De inscheping van Turksche troepen naar de Krim kan nog niet plaats hebben bij gebrek aan transportschepen. Buitendien zegt men, dat gen. *Pelissier* zich niet wil verzwakken, omdat zoowel de vijandelijke kogels als de weêrgesteldheid het Verbonden leger reeds zeer teistert en hoe meer de belegeringswerken vorderen, des te meer ook de aanvallen der Russen geducht zullen worden. Het verschil van temperatuur is van midden op den dag tot 's nachts dezer dagen in de Krim soms 25 graden.

In de diplomatieke wereld is thans groote drukte; men spreekt weder van vredelievende voorstellen, van wege Rusland gedaan. Te gelijker tijd loopt het gerucht van eene verwijdering uit het Kabinet van graaf *Buol*, onzen minister van buitenlandse zaken, om gezondheidsredenen. De heer *Buol* zou echter slechts voor korten tijd rust willen genieten.

TRIEST 5 September.

Ofschoon de Russen de gemeenschap tusschen *Erzerum* en *Kars* steeds hebben onderschept en de in den omtrek liggende dorpen afbranden, wordt van den 17. Aug. uit *Kars* gemeld, dat zij geene genoegzame middelen hebben om *Kars* of *Erzerum* met goed gevolg aan te tasten.

BERLIJN 7 September.

Prins *Gortschakoff* deelt uit Sebastopol van den 5. Sept., des avonds, het volgende berigt mede:

„Heden morgen, bij het aanbreken van den dag, hebben de belegeraars een zeer levendig vuur tegen de rechterflank van onze linie geopend; vervolgens is een geweldige kanonade tegen onze linkerflank begonnen. Wij hebben dit vuur van onzen kant levendig beantwoord. Tegen den avond is het vuur op alle punten verzwakt.”

HAMBURG 6 September.

Verbonden schepen hebben op nieuw de Oostzee verlaten, om naar Frankrijk of Engeland terug te keeren; daarentegen is eene kanonneerboot de Oostzee ingestevend; als er nog iets in de Oostzee mogt ondernomen worden, dan meent men dat daartoe bovenal de Fransche kanonneerbooten zullen gebezigd worden, wier gescht bij de beschieting van *Sweaborg* veel beter is gebleken te zijn dan dat der Engelschen.

Er worden hier in den omtrek ook paarden aangekocht voor rekening van de Spaansche regering; reeds is een transport paarden naar Spanje op weg gegaan.

FRANKRIJK.

PARIS 7 September.

Men zegt hier, dat zeer kort na de soort van aantijging, die Keizer Napoleon zich omtrent de laauwheid van Oostenrijk had veroorloofd, graaf Nesselrode aan den Deenschen gezant openingen heeft gedaan, waaruit zou blijken, dat Rusland geneigd was ter wille van den vrede alles in te willigen, wat met zijne waardigheid overeen kwam. Toen deze door Denemarken aan de Westmagten medegedeeld werden, zouden deze verklaard hebben, dat Rusland zijne voorstellen door den Deenschen gezant regtstreeks aan de Westmagten kon doen, daar Oostenrijk, nu er aan het 2 Dec.-verdrag geen gevolg was gegeven, evenzeer als Pruisen buiten de verdere vredeskonferentien kon gehouden worden. Sinds dien is er tusschen het kabinet van Weenen en de hoven van Parijs en Londen meer toenadering gekomen, en nemen de Westmagten meerdere welwillendheid in acht jegens den Oostenrijkschen Keizer. — In ieder geval hebben vredelievende pogingen voorloopig nog geen kans bij de verbonden oorlogsvoerende magten goeden ingang te vinden.

Er is in Engeland eene brochure verschenen tegen het leerstelsel van de *onbevleete ontvangenis*. Dat geschrift heeft men toegeschreven aan den aartsbisschop van Parijs. Ofschoon deze vroeger in eene memorie krachtig is opgekomen tegen het aannemen van dat leerstelsel, heeft de aartsbisschop echter na de pausselijke beslissing het voorbeeld van onderwerping gegeven.

— Men heeft berekend, dat in de laatste week van het verblijf der Koningin van Engeland 741,374 vreemdelingen te Parijs aangekomen zijn, die 160,343,500 franken hier achtergelaten hebben, wanneer men slechts 25 fr. per hoofd daags rekent, hetwelk bij de heerschende duurte zeker matig is.

PARIS, 8 September.

Tusschen den gezant van Frankrijk en den minister van den Schach van Perzie is den 12. Julij te Teheran een traktaat van handel en vriendschap gesloten, hetwelk den 14. door den Schach is gesignificeerd.

— Generaal Pelissier meldt van den 6.: „Een hevige brand heeft in den afgelopen nacht den Russischen tweedekker Marian ter reede van Sebastopol vernield. Een bom uit onze regterlinie van aanval veroorzaakte dezen brand. De vlammen verlichtten onzen kamp.”

MARSEILLE, 8 September.

De Sinaï is hier aangekomen, met tijdingen uit Konstantinopel van 30 Augustus. Riza pacha is tot gezant te Athene benoemd. Mussurus is tot ambtenaar van den eersten rang bevorderd. Omer-pacha is nog niet verrokken, bij gebrek aan transportschepen.

Uit Azie is het bericht ontvangen, dat eene Russische kolonne, die des nachts een aanval op Erzerum bewerkstelligde, door het Turksche schrootvuur een generaal en 300 man verloren heeft. Intusschen wordt uit die plaats, waarvan het garnizoen zeer verzwakt is, om hulp gevraagd.

Berigten van Trebisonde van den 24 Aug. voegen er bij, dat de stad Kars gebrek aan levensmiddelen begon te krijgen.

Tijdingen uit de Krim van 28 Aug. houden in, dat de werken voor den Malakofftoren tot 10 metres van deze schans genaderd waren. Daar dus de batterijen van den toren niet meer in staat zijn de werklieden te bereiken, was het vuren gestaakt. Alleen van de batterijen aan den kant van de baai, werd nog een hevig vuur onderhouden. De artillerie der geallieerden maakte groote verwoestingen onder de reserve, die bij groote massa's rondom den toren was gekoncentreerd.

BEELGIE.

BRUSSEL, Vrijdag 7 September.

De korrekcionele regtbank heeft heden uitspraak gedaan in de zaak der direktoren van de Luxemburgsche spoorweg-maatschappij, beschuldigd van oplichting en misbruik van vertrouwen. Alle drie beklaagden zijn vrijgesproken, de eerste, John Ashwell, op grond dat hij op bekomen last heeft gehandeld, en de beide anderen, William Magnay en John Masterman, op grond, dat de hun ten laste gelegde feiten niet genoegzaam zijn bewezen.

ADVERTENTIEN.

KENNISGEVING.

* * Burgemeester en Wethouders van Maarssen doen te weten: dat bij besluit van den Gemeenteraad van gisteren is bepaald, dat de gewone KERMIS of JAARMARKT in dit jaar **geen plaats zal hebben.**

Maarssen, den 8. September 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

J. G. DOLMANS.

De Wethouder, L. S.

G. W. VAN WINSHEYM.

* * Heden overleed, in den ouderdom van ruim 58 jaren, tot mijn mijner kinderen diepste droefheid, PETRUS JOHANNES ISAACUS DE FREMERY, in leven Med., Art: Obst: et Phil: Nat: doctor, Ridder van de orde van den Ned. Leeuw, Buitengewoon Hoogleeraar, enz.

Utrecht,

M. KOPS,

7 Sept. 1855

Wed. P. J. I. DE FREMERY.

* * Aan de Ingezetenen van Utrecht, die verlangen dat de stedelijke belasting op het brood zal worden afgeschaft, wordt bekend gemaakt, dat hen gelegenheid zal worden gegeven het volgende Adres te teekenen.

Aan de Edelachtbare Heeren Leden van den Raad der Stad Utrecht.

De ondergeteekenden, ingezetenen dezer stad, hebben uit de Begroting der plaatselijke inkomsten en uitgaven voor de dienst van 1856 gezien, dat HH. Burgemeester en Wethouders aan den Raad voorstellen, om de stedelijke belasting op de Rogge en Tarwe niet af te schaffen, maar om voortdurend van het brood, dat in Utrecht zal gegeten worden, honderd duizend Gulden te heffen.

De overtuiging, dat het voortdurend bestaan van deze belasting eene groote ramp voor onze stad zoude zijn, doet de requestanten Uedelachtbaren eerbiedig verzoeken om het voorstel van Burgemeester en Wethouders af te wijzen. —

Zij vestigen hun verzoek op de navolgende drie gronden:

1°. De aard der belasting.

2°. De bezwaren aan de heffing verbonden.

3°. De tegenwerking van de goede bedoelingen des Konings.

Mijne Heeren! Leden van den Raad!

Wij beroepen ons in de eerste plaats, op den aard der belasting, wanneer wij vragen: Wie zijn het, die door dezelve worden getroffen? Alle inwoners van Utrecht, maar het minst Rijken en Armen, — het meest den Middelstand, juist dat gedeelte der bevolking, hetwelk, door de duurte der levensmiddelen reeds zwaar gedrukt, door het niet afschaffen der belasting op de rogge en tarwe waarlijk veel zal lijden.

Ten tweede, wijzen wij op de bezwaren, aan de heffing der belasting verbonden, en wij doen dit met vrijmoedigheid, omdat zelfs het bestuur dezer stad, waarin toch erkende voorstanders dier belasting zijn, heeft verklaard, dat de bezwaren van hare inning buiten mate zullen vermeederen. — Voorzeker! De smokkelarij zal toenemen, al wordt ook het getal ambtenaren verdubbeld, terwijl het van buiten ingevoerde brood de nijverheid onzer bakkers zal benadeelen. — In één woord, te Utrecht zal duur of slecht brood worden gegeten.

Eindelijk mogen wij om de afschaffing der belasting verzoeken, opdat de goede bedoelingen van onzen geëerbiedigden Koning niet worden tegengewerkt. — Zijn wijs is het, dat men in Nederland goed en goedkoop brood zal eten. Maar 's Konings zorg wordt door eene verhoogde Stedelijke belasting op het gemaal tot een halven maatregel verlaagd. Was het zijnen raadslieden en voornamelijk hem, die vroeger naast U zat, mogelijk, om door zuiniger beheer en een gering equivalent het verlies voor het Rijk van de belasting op het gemaal te boven te komen, ook de Leden van den Raad der Stad Utrecht mogen verlangen, dat de goede burgerij op hunne wijsheid en voorzigtigheid vertrouwde, waar het dringend noodig is, om door het uitdenken van eene gelijkmatig-drukkende belasting en door een zuiniger beheer het verlies der inkomsten, veroorzaakt door het afschaffen van de Stedelijke belasting op het ge-

maal, te boven te komen.

Dan alleen, Edelachtbare Heeren! zult gij met gerustheid de bezwaren voor de voeding der bevolking in den aanstaanden winter te gemoet kunnen gaan, wanneer gij de overtuiging bezit, dat de beschikkingen der Voorzienigheid door U niet zijn verzwagd.

't Welk doende,

* * Men zal op Zaterdag den 15. September 1855, des namiddags ten vijf ure, te Utrecht achter St. Pieter, in het verkoopslokaal, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Een hecht en sterk HEERENHUIS, met Erf, Grond en Tuin, mitsgaders Stal en Koets-huis, te Utrecht aan de zuidzijde van de Bregittestraat, wijk A. No. 1115, bevattende beneden eene Suite van drie Kamers, Keuken en Kelder, boven: drie Kamers, Mangelkamer, en Zolder met Dienstbodenkamers en Vliering, — te aanvaarden 1 Nov. e. k.

No. 2. Een LUSTTUIN met Koepel, te Utrecht aan de westzijde van de Maliebaan, wijk I. No. 190, groot 08 roeden, 40 ellen.

No. 3. Een stuk best WARMOEZIERSLAND, groot 07 roeden, 95 ellen, gelegen naast het voorgaande perceel.

No. 4. Eene WARMOEZIERS HOFSTEDE, bestaande in een Huis en Erf, met ruim 82 roeden best Warmoeziersland, gelegen naast het voorgaande perceel, wijk I. No. 191.

No. 5. Een LUSTTUIN met Koepel, groot 09 roeden, 30 ellen, gelegen naast het voorgaande perceel, wijk I. No. 192.

No. 6. Een stuk best WARMOEZIERSLAND, groot 11 roeden, 56 ellen, gelegen naast het voorgaande perceel.

No. 7. Eene WARMOEZIERS HOFSTEDE, bestaande in een Huis, geteekend wijk I. No. 193, met ongeveer 30 roeden best Warmoeziers- of tuinland.

De 6 voorgaande pereelen, door hunne gunstige ligging aan de Maliebaan, bij uitnemendheid geschikt tot het bouwen van Huizen en Buitenverblijven, zullen eerst afzonderlijk, en in onderscheidene massa's en daarna No. 2, 3, 4 en 5 in eenen koop worden geveild en aangeboden.

No. 8. Eene WARMOEZIERS HOFSTEDE, bestaande in een Huis met 21 roeden, 51 ellen best Warmoeziersland, gelegen te Utrecht, onder Witte-vrouwen, in de derde Steeg aan de Maliebaan, wijk I. No. 297.

No. 9. Eene dito, groot 11 roeden, 20 ellen, gelegen als voren, in de Kerksteeg, uitkomende in de Nachtegaalsteeg, wijk I. No. 228.

No. 10. Eene dito, groot 20 roeden, 64 ellen, gelegen als en naast het voorgaande perceel, wijk I. No. 229.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten kantore van de Notarissen VAN SCHERMBEEK en BORRET, te Utrecht.

* * Op Zaterdag den 22. September 1855, des namiddags ten één ure, zal men te Utrecht, achter St. Pieter in het Verkoopingslokaal, in het openbaar verkoopen:

No. 1. De aanzienlijke voor Zomer- en Winterverblijf ingerigte BUITENPLAATS ARENBERG, alleraangenaamst gelegen in de gemeente de Bilt, aan den Straatweg, bij den Molen, op ongeveer drie vierde uur van de stad Utrecht, bestaande in een logeabel goed doortimmerd Heerenhuis, voorzien van: Tien Kamers, de meeste met stookplaatsen en behangen, Keuken, Kelder, Zolder, enz., Koetshuis en Stallen, Koetsiers- en Tuinmanswoning; nog een Huis, Orangerie, Broeijerij, Druiven- en Perzikenkasten, Vijvers, Moes- en Bloemtuinten, Lanen, Boomgaard- Weiden Boschlanden, zwaar opgaand Geboomte, enz.; te zamen groot ongeveer zes bunders; te aanvaarden 1 Januarij 1856.

No. 2. Ruim drie bunders allerbest TUIN- WEI- en BOOMGAARDLAND, met een daarop staand STEENEN DUIVENHOK, gelegen als voren, naast de Buitenplaats Arenberg.

No. 3. Drie HUIZEN met Erven en Tuintjes, gelegen als voren aan den Straatweg, tusschen het eerste perceel en de Sluiswachters Woning.

No. 4. Een HUIS, met Erf en Tuin, genaamd **KLEIN ARENBERG**, gelegen als voren, naast den Molen.

De voormelde Percelen zullen eerst afzonderlijk, vervolgens gecombineerd en daarna in één koop worden geveild.

No. 5. Eene BOERENWONING, met Schuur en ongeveer een bunder best Tuin- Wei- en Boomgaardland, gelegen als voren, langs de Molensteeg.

No. 6. Het REGT VAN BEPLANTING van een strook Gronds, aan de Losplaats, in de gemeente de Bilt, tegenover de Hofstede, bewoond door *Doornenbal*.

No. 7. Een ERFPACHT, groot f 6 'sjaars, verschuldigd uit grond bij de Sluiswachters Woning.

Breder bij biljetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht, en te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags van 10 tot 3 uren, op vertoon van een permissiebiljet, afgegeven door gemelden Notaris.

Op Dingsdag den 25. September 1855 en volgenden dag, des voormiddags ten 10 ure, zal men in het Lokaal van Verkoopingen achter St. Pieter binnen Utrecht, ten overstaan van de Notarissen DWARS en DUIJFJES, in het openbaar om konstant geld verkoopen: Eenen zindelijken INBOEDEL, bestaande in onderscheidene zoo grove als kleine Mahoniehouten en andere Meubelen, staand Horloge, Pendule, Goud, Zilver, Linnen, Manskleederen, eenige Lakenstoffen, Bedden, Dekens, Matrassen, Tapijten, Vloerkleden, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Porcelein, Glas, Aardenwerk, Koper, Tin, Blik, IJzerwerk, eenige Boeken, enz.; alles aldaar te bezigtigen Maandag 24 September van 10—3 uren.

Op Donderdag den 27. September 1855, des namiddags Een uur, zal men binnen Utrecht in de na te melden gebouwen, ten overstaan van den Notaris VAN SCHERMBEEK in het openbaar om konstant geld tot afbraak verkoopen: Een HUIS, met daazachter en annex gelegen Gebouwen, Schuren en Loodsen, staande en gelegen binnen Utrecht aan de Oostzijde in de Jufferstraat, nabij de Wittevrouwenpoort, wijk G. No. 571 en zulks in twee percelen, zoo als hetzelfde is afgeteekend en zal worden aangewezen drie dagen voor den verkoopdag des voormiddags van 10—12 uren.

Men zal op Zaterdag den 29. September 1855, des namiddags ten één ure, in het lokaal van verkoopingen, te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Een perceel BOUW- en BOSCHLAND en HEIDEGROND, waarop de *Piramide* staat, met Koepel op dezelve, benevens een HUIS, ingerigt tot Herberg, Schaphok, Koe- en Paardenstal, Schuur, Varkenshok, vier roedigen Berg, diepe gemetselden Waterput, enz., mitsgaders Moes- en Bloemtuin, te zamen groot ruim 41 bunders, gelegen in de gemeente Woudenberg, ten wederzijde van den Straatweg, met de beplanting op denzelven.

No. 2. Ruim 19½ bunders BOSCHLAND en HEIDEVELD, gelegen naast het voorgaande perceel.

No. 3. Ruim 28½ bunder BOSCHLAND en HEIDEVELD, gelegen naast het voorgaande perceel.

Deze percelen, belend aan Eigendommen van de Heeren *Stoop, van Embden en van Asch van Wijck*, zullen eerst afzonderlijk, daarna No. 2 en 3 te zamen, vervolgens allen in éenen koop worden geveild.

No. 4. wordt niet geveild.

No. 5. Eene HOFSTEDE, bestaande in een Huis met Stalling, bakhuis, Berg en verdere betimmering, genaamd: *LOERIKERWEIDE*, met Tuin, Boomgaard, Bouwland en Bosch, groot ruim 4 bunders, gelegen op Loerik in de gemeente Houten.

No. 6. Eene HOFSTEDE, bestaande in een Huis, Berg en verdere betimmering, met 4 bunders 75 ellen Boomgaard, Wei- en Hooiland, gelegen in de gemeente Harmelen, aan den straatweg.

No. 7. Ruim 3 bunders WEI- en HOOILAND, gelegen als voren.

De percelen 6 en 7 zullen eerst afzonderlijk en daarna in éenen koop worden geveild.

No. 8. Het riddematig GOED: **BOTTESTEIN**, met de regten daaraan verbonden, benevens een Huis of Woning met Tuin, Boomgaard, Bouwland en Weg, te zamen groot één bunder, 38 roeden, gelegen in de gemeente Vleuten.

Breder bij biljetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

Op Dingsdag den 2. October 1855 en volgenden dag, des voormiddags ten 10 ure, zal men voor de Huizinge binnen Utrecht aan de Zuidzijde van de Bregittenstraat, wijk A. no. 1115, ten overstaan van de Notarissen VAN SCHERMBEEK en BORRET, in het openbaar om konstant geld verkoopen eenen zindelijken INBOEDEL, bestaande in Kabinetten, Secretaire, Kasten, Ledekanten, staand Horologie, Pendules, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Tapijten, Gordijnen, Bedden, Dekens, Matrassen, Juweelen, Goud en Zilverwerk, Linnen, Vrouwenkleederen, Porcelein, Glas, Aardenwerk, Koper, Tin, Blik, IJzerwerk, een Plaizierwagentje en wat verder zal worden aangeboden. Alles te bezigtigen den dag voor den verkoop van 10 tot 3 ure.

Men zal op Zaterdag den 6. October 1855, des namiddags ten vijf ure, in het Lokaal van Verkoopingen te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

No. 1. Eene HUIZINGE, waarin de Grutterij wordt uitgeoefend, met Erf en Grond, Stalling en Grutterij met toebehooren, te Utrecht, aan de Wittevrouwenstraat, wijk H. No. 638.

Bevattende een Voorhuis, ingerigt tot Winkel met Kantoor, tien zoo Boven- als Benedenkamers, twee Keukens, benevens ruimen Voor- en Achterkelder.

Te aanvaarden het Benedenhuis, de Stal en de Grutterij den 1. November 1855.

No. 2. Een PAKHUIS met Erf en Grond te Utrecht, aan- en uitkomende in de Rietsteeg. Te aanvaarden den 1. November 1855.

No. 1 en 2 zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna te zamen worden geveild.

No. 3. Eene HUIZINGE, thans tot Broodbakkerij ingerigt, met Erf en Grond te Utrecht aan den Springweg, wijk E. No. 108.

No. 4. Eene HUIZINGE, thans tot Smederij ingerigt, met Erf en Grond, benevens Hoefstal, Bergplaats en Woning te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, aan de Noordzijde der Biltstraat, wijk I. No. 42.

No. 5. Een HUIS, met Erf en Grond, te Utrecht, buiten de Tolsteegbarrière aan de Ganssteeg, wijk K. No. 283.

Breder bij biljetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris BORRET te Utrecht.

Een Weduwnaar met een klein gezin vraagt tegen 10. Nov. eene **vrouwelijke Dienstbode** om het huiswerk te verrigten en tevens te besturen. 25 à 30 jaar oud, P. G., zindelijk, goed humeur en eerlijk. Adres franco brieven, onder Lt. G. aan het Bureau dezer Courant.

KINDERMEID.

Voor eene Familie in Nederlandsch Oost-Indië, (Hoofdplaats Batavia) wordt gevraagd eene **KINDERMEID** van de H. G., tusschen de 35 à 40 jaren, genegen om binnen korten tijd derwaarts te vertrekken.

De voorwaarden zijn f 300 huur 'sjaars, vrijen overtocht, uitrusting, en eenige maanden voorschot.

Zij, die getuigschriften kunnen produceren van een zedelijk gedrag, zacht humeur, van vroeger bewezen trouwe diensten, en bereid zijn om op bovenstaande voorwaarden, eene verbindtenis aan te gaan, kunnen zich alleen met franco briefjes onder de lett. C. H. vervoegen aan het bureau dezer Courant.

Voor Jagtliefhebbers.

Bij J. G. MEIJER, te Arnhem, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

Gemakkelijk Jagers Weitaschboekje, bevattende de Jagtwet, Register tot aantekenen v. h. geschoten wild, Permissiebriefjes tot het bejagen van eens anders gronden, enz., met eene Proeve van Jagers Kunstwoorden. Vermeerderde uitgave, in linnen bandje en portefeuille gebonden. Prijs 50 Cts.

Iemand van middelmatigen leeftijd, gehuwd, sedert vele jaren de betrekking van KOETZIER bij fatsoenlijke lieden in Utrecht gediend hebbende en nog in die betrekking zijnde, en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne als zoodanig geplaatst, met 10 Nov. a. s. Adres met franco brieven onder lett. K. aan het bureau dezer Courant.

Heden Maandag zal algemeen worden verkrijgbaar gesteld:

DE NOODZAKELIJKHEID

AFSCHEIDING

BETOOGD DOOR EENIGE LEDEN VAN HET VOORLOOPIG BESTUUR

Nieuwe Utrechtsche Studenten-Vereeniging. Prijs 25 Cts.

Onderstaande bepaling der Broodprijzen wordt, even als vroeger, door ons geplaatst op verzoek van de vereeniging der Bakkers hier ter stede, en is geenzins eene bepaling van Stadswege.

PRIJS der navolgende Broodsoorten, binnen Utrecht en derzelver Vrijheid. In te gaan den 10. September 1855.

Fijn wit Tarwebrood	van 50 lood 26 cents.
Grof gebuid wit Tarwebrood	" 10 cents 19 lood.
" " " "	" 100 lood 37 cents.
" " " "	" 50 " 18 "
" " " "	" 5 cents 13 lood.
Gehloemd rood Tarwebrood	" 100 lood 33 cents.
" " " "	" 50 " 16 "
Ongebuild rood Tarwebrood	" 150 " 36 "
" " " "	" 75 " 15 "
Roggebrood	" 150 " 24 "
" " " "	" 100 " 16 "
" " " "	" 5 cents 31 lood
Grentbr. half Rogge en half Grent	" 150 lood 19 cents.

GEVEILD den 8. SEPTEMBER 1855.

Eene hofstede, vroeger *Bruinlust* thans *Verlust* genaamd, te Bodegraven aan den Rijn, in den Weilanderpolder, met 22 bunders, 50 roeden, 8 ellen land. T. Bos f 20,000. Een heeren-huis binnen Utrecht, nz. van de Voorstraat, H. No. 489. f 9700. *Opgehouden.* Een huis, binnen Utrecht, wz. van de Catharijnestraat, C. No. 913. G. J. Vermeulen f 1135. Een plaiuertuin met de zich daarin bevindende huizinge, te Utrecht, aan het Starrenbosch, L. No. 184. f 2990. *Opgehouden.*

PRIJZEN DER NAVOLGENDE ARTIKELEN TER UTRECHTSCHEN MARKT, 8 September 1855.

Rode Tarwe van f 16,00 tot f 16,75; Idem Raauwarige van f 17,75 tot f 18,50. Rogge van f 11,00 tot f 11,75. Garst van f 6,60 tot f 7,00. Boekweit van f 9,60 tot f 10,30. Haver van f 4,90 tot f 6,00. Boter van f 0,82 tot f 1,18. Hoenderrijen van f 2,50 tot f 2,80 de 100 stuks. Kaas van f 34,— tot f 52,— de 100 ponden. Aardappelen van f 2,90 tot f 3,30. Rundvlesch van f 0,60 tot f 0,65. Kalfvlesch van f 0,70 tot f 0,75. Schapen of Lamsvl. van 40 tot 45 c. het pond.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenburg.)

Wind- rigt.	kr.	Barom bij 0°	Ther F	Afwijk d. temp	Voob- tigh	Ger. regen	Aanmerkingen.
8 2	zw.	0.5	77.76	64.9	—	5.6	0.56 0 Helder.
10	zw.	0.0	68.74	50.9			91 0 id.
9 8	zw.	0.0	65.15	56.3			91 0.2 Betrokken.

AMSTERDAM 8 September 1855.

NEDERLAND.			
Werkel. Schuld . . .	2½ pCt.	63½/16	
dito dito	3 "	76½/16	76½/16
dito dito	4 "	93½/16	93½/16 93½/16
Amortisatie-Sijndicaat 3½	"	90½/16	
Oost-Indische Leening 4	"	93½/16	
RUSSLAND.			
Oblig. bij Hope en Co. 5	"	102½/16	
Obligat. 1828 & 1829 5	"	102	102½/16 102½/16
Certificat. 1831 & 1833 5	"	84½/16	
Certificaten 1840.	4 "	77½/16	
Cert. bij Stieglitz	4 "	76½/16	
dito Adm. te Lond. 4½	"	89½/16	
POLEN.			
Aand. 1835, fl. 500	f	144½/16	
SPANJE			
Obligatien	1¼ pCt.	19½/16	19½/16
dito	3 "	38	
Binnenl. Schuld	3 "	31½/16	31½/16 31½/16
Amortisable		4½/16	
Bewijzen Coupons		4½/16	4½/16
OOSTENRIJK.			
Oblig. Metaliek	5 pCt.	62½/16	62½/16 62½/16
Oblig. N.	5 "	74½/16	
dito dito La B.	5 "	74½/16	
dito dito	2½ "	32½/16	
PORTUGAL.			
Obligatiën	3 pCt.	40½/16	40½/16 40½/16
AMERIKA.			
Grenada, Oblig.	2½ "	27½/16	27½/16
Mexico, Obl. 1851 f 100 3	"	20½/16	

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

Zitting van den Stedelijken Raad

Donderdag 30 Augustus.

Voorzitter de heer N. P. J. Kien.

Tegenwoordig zijn 21 leden. Afwezig de heeren v. Asch, v. Wijck, v. Reede, Nahuijs, v. Huijtema, v. Beek Calkoen, Karsten en Ackersdijk.

De Voorzitter herinnert, dat in de vorige vergadering, ofschoon er geen genoegzaam getal leden tegenwoordig was, toch eenige stukken zijn ter tafel gebracht, welke dan ook thans op nieuw den leden worden voorgelegd.

De Voorzitter merkt op, dat de tijd verstreken is, binnen welken bedenkingen moesten inkomen tegen de benoeming der raadsleden, wier geloofsbrieven in de laatste vergadering zijn onderzocht en goedgekeurd. Spr. stelt voor, om deze leden ingevolge art. 27 der wet te doen zitting nemen in de vergadering van aanstaanden Dingsdag den 4 Sept.

Zijn ingekomen de geloofsbrieven van de heeren Mr. v. Rees en graaf v. Limburg Stirum. Deze stukken worden gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren Voorduin, v. Veersen, Schuller, Visscher en de Vos, ten einde dezelve te onderzoeken.

De vergad. wordt voor eenige oogenblikke geschorst.

Bij de heropening der vergadering brengt deze Komm. van onderzoek verslag uit bij monde van den heer Voorduin, ten strekking hebbende de aanneeming van de beide heeren. — Wordt konform besloten, en zal deze beslissing aan Ged. Staten en aan de benoemden worden medegedeeld.

De volgende stukken worden daarna ter tafel gebracht: Begrooting van de dienstdoende schutterij voor het jaar 1856. Die begrooting is in sommige opzichten hooger, dan die van het loopende jaar, waar Burg. en Weths. eene korrespondentie met de administratie hebben gevoerd. — Voor informatie aan-

genomen; terwijl deze stukken worden gesteld in handen eener Komm. bestaande uit de heeren v. Die-
len, v. d. Heuvel, v. Boetelaer, v. Beest en v. Lier.

Voorstel van Burg. en Weths. tot eene afwijzende beschikking op eenige rekwesten betreffende de hondenbelasting.

De Voorzitter merkt op, dat die verzoekschriften niet tijdig genoeg zijn ingediend, om welke reden Burg. en Weths. zich genoopt hebben gezien een dusdanig voorstel te doen. — Wordt konform besloten.

Eene missive van de Gezondheids-Komm. aan den Raad gerigt. — De Komm. heeft met leedwezen vernomen, dat er weder eenige cholera-gevallen hebben plaats gehad, en vraagt wat de stad thans hebbe te doen? Vooreerst meent de Komm., dat men den dampkring zoo veel mogelijk zal moeten zuiver houden, waartoe haars inziens kan strekken het schoonhouden van de nog niet overdekte straatgoten, het voortdurend reinigen der putten van de straat-riolen, het schoonhouden der riolen door gedurige doorspoeling met schoon water, het schoonhouden der gemeenschappelijke sekreten en der werven, in het algemeen de meeste zorg te dragen voor reinheid. In vele woningen treft men zaken aan, die nadeelig voor den gezondheidstoestand zijn, en die men dus zou moeten verbeteren, zoo zou men de verhuurders van kleine huizen kunnen wijzen op het herstellen der vloeren, het witten der muren, het schoonmaken van de slaap- of bedsteden, het verwisselen van stroo en vooral om het oude stroo te verbranden. In Groningen is dit een en ander reeds met het beste gevolg geobserveerd. De Komm. meent echter nog meer te moeten doen, ofschoon zij niet datgene in het werk heeft kunnen stellen, wat zij wel gewenscht had, daar de ziekte haar als 't ware overvallen heeft. Uit de statistiek blijkt, dat de cholera op sommige plaatsen meer dan op anderen heeft gewoed. De Komm. wenscht dit na te gaan, en nader te onderzoeken. Vooraf is haar echter reeds gebleken, dat er nog op sommige plaatsen mestvaalten worden aange-troffen, die schadelijke dampen in de buurt verspreiden. Ditzelfde kan ook gezegd worden van de varkenshokken, die over het algemeen, voor zoover zij hier en daar in de stad worden gehouden, als schadelijk voor de gezondheid worden geacht. De Komm. wenscht deze bronnen van onreinheid zooveel doenlijk tegen te gaan, ten einde bij een uitbreken der cholera-epidemie, die nadeelige zaken zoo veel doenlijk tijdig weg te nemen.

De Voorzitter stelt voor dit stuk aanvankelijk ter Sekretarie neder te leggen, en Burg. en Weths. middelerwijl op te dragen, om zoo veel doenlijk uitvoering te geven aan het daarin voorgestelde. Reeds is de politie uitgenoodigd, om even als de kameraar voorloopig voor de reinheid in het algemeen te waken. Ook zijn de armbesturen aange-schreven, om het mogelijke in het werk te stellen, ten einde voor zindelijkheid zorg te dragen, en vooral, kon het zijn, versch stroo te doen ronddelen. Wat de mestvaalten betreft, ook deswege is aan de politie gevraagd, om opgave te doen van die plaat-sen, waar zij nadeel kunnen aanbrengen. Overigens zijn Burg. en Weths. der Komm. zeer dankbaar voor

de gegevene inlichtingen. Wat het herstel der vloeren aangaat, de Burgem. moet deswege opmerken, dat, zoolang er geene wettelijke bepalingen bestaan op grond waarvan men woningen ongeschikt kan verklaren en sluiten, hieraan moeilijk iets gedaan zal kunnen worden. Wel acht Spr. het doelmatig, dat uit de discussiën blijke, dat men hierop gelet heeft; maar om hieromtrent maatregelen te nemen, acht Spr. voor als nog niet doenlijk.

De heer de Vos dacht, dat het niet ondoelmatig zou zijn, om eene Komm. te benoemen, ten einde die zaak nader te onderzoeken, en over het algemeen in overweging te nemen, in hoe verre maatregelen konden genomen worden, om aan de wenken, in deze missive gegeven, te voldoen. Zoo kwam het Spr. voor, dat b. v. met het oog op de varkenshokken eene tijdelijke politieverordening konde gemaakt worden. Hij acht het toch lastig voor de burenen, om klagen van elkander in te brengen, en het ware dus beter, dat dit van politiewege in het algemeen belang als schadelijk voor de gezondheid kon worden belet.

De Voorzitter deelt nog mede, dat Burg. en Weths. reeds zooveel mogelijk hebben getracht aan den geest van deze missive te voldoen. Spr. gelooft echter ook, dat het wellicht wenschelijk zou zijn, dat men tijdelijke verordeningen kon maken, om met de denk-beelden der Komm. mede te werken, en stelt dus voor het stuk in handen eener speciale Komm. te geven, met uitnoodiging, om te onderzoeken of aan dat denkbeeld gevolg kan worden gegeven. — Wordt konform besloten, en tot leden der Komm. benoemd de heeren de Vos, Voorduin en Boer.

Thans komt ter tafel de rekening en verantwoording der dienstdoende schutterij voor het afgelopen jaar, welk stuk reeds door de finantiële Komm. is onderzocht. — Ter sekretarie en de behandeling in de eerstvolgende vergadering.

Hetzelfde besluit wordt genomen ten opzigt der rekening en verantwoording van de maatschappij voor moederlijke liefdadigheid.

Aan de orde is het rapport der Komm., betref-fende de gemeente-rekening van 1854.

Het is den heer v. d. Heuvel in het oog gevallen, dat van de kohieren betreffende de belasting op de honden onder anderen eene zoogenaamde oninbare som van f 543.76 is afgeschreven en zulks op besluit van Burg. en Weths. Spr. meent, dat zij, die de kohieren vaststellen ook tot afschrijving of vermindering moeten besluiten. De raad heeft vroeger de kohieren vastgesteld, en het is dus aan dat ligchaam alleen opgedragen, om besluiten tot vermindering of wijziging te nemen. Spr. zegt: het is een punt van groot gewigt, want allengs zullen er meerdere direkte belastingen van stadswege moeten geheven worden, wanneer dan anderen afschrijvingen doen, dan die daartoe de magt hebben, dan komt de zaak op losse schroeven. Spr. heeft mede gezien, dat de directeur der belastingen van meening is, dat, als een hond ver-kocht is, de aangeslagene geene belasting zou behoeven te betalen; met dit denkbeeld is Spr. het vol-strekt niet eens. Het ondergaan der straf, op de overtreding van art. 15 der verordening op de be-lasting op de honden, ontslaat in geene deele van de verplichting om de belasting te betalen. Dit een en ander heeft Spr. gemeend te moeten aanmerken, opdat men het een volgend jaar zal kunnen verbeteren.

De Voorzitter zegt, dat het wel mogelijk is, dat Burg. en Weths. ten aanzien van dien post eene voor-dragt hadden moeten doen; maar toen de biljetten werden rondgebracht waren die menschen niet te vin-den. Burg. en Weths. meenden toen, dat het on-mogelijk was, om een ander besluit te nemen, want de meeste dier aangeslagenen hadden de stad met der woon verlaten. Hetzelfde geldt ook ten aanzien van de oninbare posten. De directeur van de belastingen heeft geadviseerd, dat, zoowel op advies van den deurwaarder als van de politie gebleken was, dat er van die menschen niets was te halen. Het zou groote kosten vereischen, om hen te vervolgen, terwijl het niets zou opleveren. Burg. en Weths. zullen gaarne de magt aan den Raad laten, en dus een volgend jaar deswege een voorstel doen.

De heer v. d. Heuvel moet nog opmerken, dat er in het afgelopen jaar eene uitdeeling heeft plaats gehad van renten van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, en wel van 2 pCt. Spr. heeft hier-van geene post op de rekening uitgetrokken gezien, en meent, dat dit evenwel het geval behoorde te zijn, aangezien die gelden toch ontvangen zijn. Hij vraagt of dit eene vergissing is?

De Voorzitter antwoordt, dat dit volstrekt geene vergissing is, maar dat dit geschiedt naar aanleiding van een vroeger genomen raadsbesluit, dat grond geeft om van de renten een afzonderlijk fonds te maken. Dit heeft ook plaats gehad, en het fonds is onder administratie van den Sted. ontvanger gebleven, die daaruit reeds eenige aandelen voor minderen prijs heeft ingekocht. Spr. gelooft echter, dat het, wat den vorm betreft, wellicht regelmatig kan heeten, die renten in de rekening te brengen. Burg. en Weths. hebben reeds besloten hieromtrent met de financiële Komm. te raadplegen.

De heer v. d. Heuvel zegt, dat bij de daarstelling der begrooting voor 1855 deze zaak reeds is beslist, dewijl men toen, wetende, dat er in het jaar 1854 voor het eerst rente was uitbetaald, eenen post voor de renten over 1855 op de Stedelijke begroo-ting heeft gesteld. Spr. herinnert zich volstrekt niet, dat er toen is gesproken van eene bijzondere kas. Spr. doet daarom het voorstel, dat die renten van 1854 mogen verantwoord worden op de rekening van het jaar 1855.

De Voorzitter wil gaarne op zich nemen deze zaak in den loop van het jaar ter tafel te bren-gen. Reeds is het den sekretaris opgedragen, om een bepaald voorstel deswege te ontwerpen. Jaarlijks moet f 3,000 worden afgelost; maar wanneer men nu de rente bij elkander brengt, dan kon er om de zooveel jaar een aandeel meer worden afgelost. Eene afzonderlijke administratie acht Spr. doelmatiger; re-gelmatiger is het echter, om het bedrag jaarlijks in de rekening te brengen.

De heer v. d. Heuvel moet zijn leedwezen te ken-nen geven, dat hij volstrekt geene rekening van de uitgaven voor de behoeftige krankzinnigen bespeurt. Hij ziet betrekkelijk de uitgaven deswege niets dan de vermelding van eenige der betalingen. Spr. meent, dat, als men zoo voortgaat, er eene groote verwarring zal ontstaan. Men krijgt oogenschoonlijk een voor-deelig jaar, maar dat zal later blijken eene dwaling te zijn, wanneer de definitive rekening wordt afgesloten.

De Voorzitter moet hier opmerken, dat die reke-ning eerst een paar dagen geleden is ingekomen. Vroeger behoorde de administratie bij de regenten van de Aalmoezenierskamer. Toen heeft men beter geoordeeld, om afzonderlijke rekening te doen, en is door den boekhouder van de Aalmoezenierskamer sedert dien tijd eene rekening opgemaakt. Men ontvangt die rekening dus, al is het ook wat laat. Overigens meent Spr., dat die zaak gemakkelijk is na te gaan, en kan hij geenzins in de meening deel-len, dat hier eene verwarring ontstaan zal.

De heer v. d. Heuvel vindt wel de geheele ont-vangst in rekening gebracht, maar vraagt, wat is er uitgegeven? Voor de behoeftige krankzinnigen is in 1854 meer als eenmaal zooveel van stadswege uitge-geven als in de Stedel. rekening wordt opgegeven. Men werkt dus de rekeningen over onderscheidene jaren door elkander. Spr. zou wenschen, dat de rekening van de uitgaven te dier zake tijdig genoeg werd ingeleverd, om die bij de rekening van de Stad te kunnen nazien.

De Voorzitter gelooft, dat het mogelijk is, dat dit op een geregelder voet worde gebracht. In het onlangs opgemaakt reglement voor het burgerlijk armwezen is den boekhouder eene tegemoetkoming toegekend. Spr. meent, dat het daardoor gemakke-lijker zal zijn de rekening en verantwoording telken jare meer geregeld te doen plaats hebben.

In omvraag wordt de konklusie der Komm. strek-kende tot goedkeuring der rekening met algemeene stemmen aangenomen. — Burg. en Weths. hebben zich van deze stemming onthouden.

De Voorzitter herinnert de leden, dat de regle-menten voor het Ambachtskinderhuis en voor de Maatschappij van moederlijke liefdadigheid ter Se-kretarie hebben voorgelegden. Burg. en Weths. heb-ben gemeend, deswege de voorlichting van de Komm. van het armwezen te moeten inroepen. Tot hun leedwezen heeft die Komm. door afwezigheid der meeste leden die stukken niet kunnen onderzoeken; slechts een paar leden hebben zich met het onderzoek kunnen bezig houden. Die reglementen moeten echter volgens de wet nog deze maand worden herzien, weshalve hij voorstelt deze stukken toch in behandeling te nemen.

De heer Schuller zegt, dat de commissie voor het armwezen vruchteloos heeft getracht bij elkander te komen. De afwezigheid der meeste leden verhinderde zulks. Twee leden echter, de heeren de Vos en Spr., hebben zich er mede bezig gehouden, en gaarne wil Spr. het resultaat hunner bevindingen als eene officieuse mededeeling hier ter tafel brengen. Wat het reglement voor het Ambachtskinderhuis be-treft, Spr. meent deswege te moeten voorstellen, om daarop geen besluit te nemen, voor dat een nader onderzoek deswege is in het werk gesteld. De termijn is zeker weldra verstreken, doch Spr. meent, dat men zich deswege gereedelijk bij adres aan den koning zou kunnen wenden, met verzoek, om ver-lenging van dien termijn. Spr. heeft vervolgens eenige zwarigheden, welke hem en zijn medelid bij het onder-zoek zijn voorgekomen. De minst belangrijke opmerking is wel die, dat er staat: een vastgesteld reglement, het-geen moet zijn een herzien reglement, volgens de wet in overleg met het bestuur. De meening is, dat in eene gekombineerde vergadering, kollegiesgewijze over het reglement zal gestemd worden, en dat er dus 2 stemmen zullen aanwezig zijn. Met de moeder-lijke liefdadigheid is dit hetzelfde geval; dan zal de raad zich mogen verheugen 12 dames in zijn midden te zien; het zal echter niet noodig zijn, dat die vergadering met gesloten deuren plaats hebbe. Is het echter eene gemeente instelling, dan is het de burger-lijke regering, die het reglement alleen maakt. Wat nu het Ambachtskinderhuis betreft, uit de renten van

f 4000 moeten daarin kinderen worden opgevoed, maar er staat niet bij, dat dit arme kinderen moeten zijn, of dat men de voorkeur moet geven aan Utrechtsche; de regenten kunnen aannemen wie zij goedvinden. Het reglement zegt zelfs, dat er kinderen kunnen worden opgenomen, die jaarlijks f 100 betalen, en waarmede eene opschuiving zal plaats hebben; het blijkt daaruit ten duidelijkste, dat het niet allen arme kinderen zijn. De vraag is nu, of het geene instelling is, tot voorkoming van armoede? en of men niet zou kunnen zeggen, dat het eene instelling is van onderwijs, om kinderen niet te doen vervallen tot armoede: in dat geval behoeft de raad het reglement voor het ambachts-kinderhuis niet vast te stellen. De regenten van Renswoude houden dit laatste principe staande. Spr. meent voorts, dat het kinderhuis en de Fundatie te veel gescheiden zijn. Het stads ambachts-kinderhuis is altijd eene stedelijke instelling geweest, en de instelster van het fonds van Renswoude heeft nooit bedoeld, dat hare fondsen door een afzonderlijk *corpus-morale* zouden worden beheerd. De fundatie is een onderdeel van het kinderhuis, en valt dus in dezelfde categorie. Men moet alleen zorg dragen, dat de rekening van dat fonds afzonderlijk worde gehouden. Om dat verband duidelijk aan te toonen zegt Spr.: de fundatie is eene hogeschool, het kinderhuis eene latijnsche school. Wat op de fundatie wordt onderwezen is alles eene hogere *potenz* van zaken als in het kinderhuis. Indien het nu waar is, dat de fundatie een onderdeel uitmaakt, dan is het reglement onvolledig; want daarin wordt geen enkel woord over de fundatie gesproken. — Spr. heeft nog een ander denkbeeld: het koninklijk besluit aangaande de gestichten van weldadigheid heeft eene verandering in de zaak van het ambachts-kinderhuis gegeven. Vroeger werden veel meer kinderen daarin opgenomen, thans echter worden zij, ingevolge dit koninklijk besluit, naar de koloniën van weldadigheid opgezonden. Nu vraagt Spr., of het niet beter zou zijn, om tot den ouden stand van zaken terug te keeren, en liever eene belangrijke subsidie aan het kinderhuis te geven, welke thans gedeeltelijk aan de weldadigheidskoloniën wordt uitbetaald, en dus de kindereu voortaan in het ambachtskinderhuis op te voeden? Te regt zijn er klagen ontstaan, dat de kinderen, naar de koloniën van weldadigheid worden gezonden; en dat zij gelijke regten voor het fundatiehuis hebben als die, welke in het ambachtskinderhuis worden opgenomen. Wat nu het reglement betreft, daarin meent Spr. moest worden uitgemaakt, welk radikaal de kinderen moesten hebben, om in het kinderhuis te kunnen worden opgenomen: dat moet niet afhangen van de willekeur of welwillenheid der regenten. Vooral echter dient te worden aangedrongen, dat volgens de wet telken jare eene rekening en verantwoording moet worden overgelegd. — Op die gronden meent Spr. te moeten voorstellen, dat men eene Komm. benoeme, om de zaak grondig te onderzoeken, en dat men middelerwijl bij adres aan den Koning een uitstel voor 6 maanden vroeg, ten einde dit onderzoek te kunnen instellen.

De Voorzitter moet erkennen, dat het zeker belangrijke bedenkingen zijn, welke door den laatsten Spr. zijn aangevoerd. Spr. gelooft ook, dat het beter zou zijn, de zaak aanvankelijk niet af te doen. Hij meent, dat het Ambachtskinderhuis ook wel zou kunnen beschouwd worden als eene inrigting ter voorkoming van armoede, en in dat geval is er geen reglement nodig. Alleen op grond daarvan zou de zaak zonder een adres aan den Koning kunnen worden afgedaan. De Raad dient eerst die vraag uit te maken, want als er een uitstel gevraagd wordt, dan wordt daardoor reeds werkelijk beslist, dat het eene instelling is, die tot de armenwet behoort.

De heer van den Heuvel wil niet betwisten, dat een goed onderwijs geen excellent middel zou zijn, om voor armoede te bewaren, maar dit neemt niet weg, dat het verband tusschen het fundatie- en het ambachtskinderhuis niet is weg te cijferen. Het kollegie van regenten van het fondatiehuis staat onder voortdurend toezigt van de Burgemeesters van 's Hage, Delft en Utrecht; regenten kunnen zich dus volstrekt niet usurperen. Spr. gelooft, dat het niets anders dan eene armeninrigting is.

De Voorzitter stelt voor, om Gedepr. Staten mede te deelen, dat er bedenkingen zijn gerezen, waardoor de Raad verhinderd is, dit reglement voor als nog vast te stellen. Dan heeft men het bekend gemaakt, waarom men niet is voortgegaan, en alsdan zou men het voorstel van den heer Schuller in zooverre kunnen aannemen, om namelijk de kommissie voor het armwezen uit te noodigen, de zaak aan een vollediger onderzoek te onderwerpen.

Deze motie van orde door den Voorzitter voorgesteld, wordt zonder hoofdelijke omvraag aangenomen. Thans is aan de orde het reglement voor de moederlijke liefdadigheid.

De heer Schuller zegt reeds gesproken te hebben over de wijze van herziening van dit reglement, en hij gelooft, dat dit niet anders kan. Hij vraagt echter, of het wel van de kompetentie van den Raad is, om dit reglement te herzien? De instelling is aanvankelijk door haar bestuur gearresteerd, het reglement is door Burg. en Weths. gezien, in het jaar 1830

bij koninklijk besluit goedgekeurd. Deze inrigting is voorts eene zoodanige, waarvan in art. 2, litt. d der armenwet wordt gesproken. Het Stedelijk Bestuur voorziet in het bestuur dier inrigting, en daardoor is het eene gemengde instelling. Spr. meent echter nu te moeten voorstellen, om dat te doen ophouden. De inrigting kan dan vrij en ruimer werken, en de dames kunnen zelve hare mederegenten kiezen, en in dat geval zou de instelling komen onder litt. c; dan is de Stad vrij van de instelling en de instelling vrij van de Stad. Spr. wil hier echter volstrekt niet gecenseerd worden daardoor te willen verkrijgen dat ook de subsidie zou ophouden, want deze kan voortdurend op de gewone wijze worden aangevraagd, namentlijk door jaarlijks rekening en verantwoording aan de Stad te doen. Door er eene Stedelijke instelling van te behouden ontstaan er groote moeilijkheden; alles geschiedt dan van Stadswege; de klagen, en deze zijn nog al vele, komen dan voor rekening van de Stad, en waarvoor dient dat? Om al deze redenen meent Spr. te moeten voorstellen art. 3, waarin gesproken wordt van de benoeming der bestuursleden door Burg. en Weth., te doen vervallen; dan is men geheel van de zorg af.

De Voorzitter gelooft, dat de band alleen daaruit voortvloeit, dat de stedelijke besturen destijds zijn uitgenoodigd, om dergelijke instellingen in het leven te roepen. Het is dus geene inrigting, die uit zich zelve is ontstaan, maar, die van regeringswege is daargesteld.

De heer v. d. Heuvel gelooft niet dat het eene stedelijke of eene gemengde inrigting is, en ziet dus niet in, dat de stad er zich van zou behoeven los te maken? Hij vraagt: waar is het raadsbesluit te vinden, waarbij de raad de zaak heeft daargesteld? Alleenlijk heeft de raad door het geven van subsidie getracht het beoogde doel te bevorderen. Door dat de bestuurderessen door Burg. en Weth. worden gekozen, zal deze Maatschappij toch wel geene stedelijke inrigting worden.

De heer Schuller heeft die zwarigheid gemaakt, omdat hij meende, dat hij er de vergadering op wijzen moest. Het voorstel door hem gedaan is echter een eigen denkbeeld. De armenwet zegt, wanneer men eene inrigting van gemengden aard heeft, dat dan het reglement in overleg met den raad moet worden herzien. De wet zegt duidelijk onder letter d, welke instellingen zij van gemengden aard beschouwt, en dit is hier het geval. Er zijn inrigtingen, zegt de heer van den Heuvel, die ook hare regenten door de stedelijke regering doen benoemen; maar Spr. vraagt, of dat armen instellingen zijn? Hij moet die vraag ontkennend beantwoorden.

De heer Voorduin is van gevoelen, dat de maatschappij van moederlijke liefdadigheid teregt gerangschikt is onder de instellingen van weldadigheid van gemengden aard, omschreven bij art. 2 d der wet op het armbestuur. Die instelling toch heeft voortdurend tot haar loffelijk doel: *armverzorging*, en wel buiten eenig gesticht. Zij beantwoordt alzoo aan de omschrijving van art. 1 eerste lid der genoemde wet. Alle de onder die definitien vallende instellingen nu, moeten worden gerangschikt onder eene der categorieën bij art. 2, onder a, b, c en d, aangeduid. De grondslag van die verdeeling is deze: wat niet is *zuiver staats-provinciaal of gemeentelijk*. — wat niet is *zuiver kerkelijk*, — wat niet is *zuiver bijzonder*, — dat is *gemengd*. Nu moge het reglement, ons thans ter herziening aangeboden, vastgesteld zijn door eene vereniging van aanzienlijke vrouwen — dus door eene niet *kerkelijke vereniging*, — het reglement is goedgekeurd door den Koning, na gezien te zijn door Burg. en Weths.; het reglement heeft dus ten deele zijn aanzijn aan de medewerking der stedelijke regering en aan de koninklijke sanktie, dus aan eene *burgerlijke overheid* te danken, — ten deele aan de vaststelling van hetzelfde door de genoemde *bijzondere vereniging*. In de *regeling*, in de organisatie der maatschappij van moederlijke liefdadigheid, is dus (om de eigen woorden van art. 2d te gebruiken), *voorzien door de burgerlijke overheid en door eene bijzondere* (niet kerkelijke) *vereniging gezamenlijk*. Zoo is het ook gelegen met een ander kenmerk, door art. 2 d vermeld: de benoeming van vrouwen bestuurderessen heeft plaats, bij ontstane vakature, door Burg. en Weths. (eene *burgerlijke overheid*) uit eene nominatie, door het bestuur der maatschappij (eene *bijzondere*, niet *kerkelijke vereniging*) opgemaakt. Door beiden *gezamenlijk* wordt (zoo als art. 2d zegt) dus *in het bestuur voorzien*. Dient de maatschappij geene nominatie in, — doen Burg. en Weth. geene keuze, dan sterft het bestuur uit, en de maatschappij bestaat niet meer. Deze beide omstandigheden maken, naar Sprekers inzien, dat de maatschappij van moederlijke liefdadigheid niet is eene *zuiver bijzondere instelling* — maar eene van *gemengden aard*. De oorsprong der fondsen, de oorsprong der geheele inrigting, doet niets ter zake. In art. 2 is daarvan, als kenmerk ter klassifikatie, geene sprake; en dat zulks ook niet de bedoeling des wetgevers was, blijkt daarboven uit het antwoord des Ministers van binnenl. zaken (bij *Lion* de wet op het armbestuur bl. 46. Bijbl. II 846). Dit reglement moet nu, volgens art. 5 der wet, herzien worden door den *gemeente-raad en het betrokken bijzonder bestuur gezamenlijk*. Het is daartoe, volgens de memorie van toelichting tot

de wet op het armbestuur (bij *Lion* op bl. 49), niet volstrekt noodig, dat de dames-bestuurderessen *in persoon* zich ter vergadering vervoegen, — de herziening kan plaats hebben in eene vereenigde vergadering van wederzijds benoemde *gemagtigden*. Als nu de gemeenteraad en het bestuur der maatschappij ieder eenen *gemagtigde* benoemen; als deze respectievelijk aan den gemeenteraad en aan het bestuur der maatschappij berigten, dat zij, ingevolge hunnen lastbrief, sommige artikelen uit het reglement hebben geligt, of die hebben gewijzigd, zóó en met dit gevolg, dat alle medewerking van de burgerlijke overheid voortaan zal ophouden; en als op deze verzigtingen de goedkeuring verkregen wordt zoo wel van den gemeenteraad als van het bestuur der maatschappij van moederlijke liefdadigheid, dan is aan den geuiten wensch, dan is aan alle de eischen der wet voldaan, — dan is de burgerlijke overheid in het vervolg niet verder of langer in de instelling *betrokken*; dan is zij voor het vervolg eene *zuiver bijzondere* instelling, te rangschikken onder art. 2c der wet op het armbestuur.

De heer Schuller stelt thans voor, dat het stedelijk bestuur van alle benoeming, het in het reglement van moederlijke liefdadigheid toevertrouwd, afziet, en dat het die benoeming voor zich aan het bestuur van dat kollegie zelf zal overlaten.

De Voorzitter meent, dat, al heeft de raad de bevoegdheid, het reglement toch gezamenlijk moet worden gearresteerd. Het kollegie heeft nu een reglement ingezonden, en om daarin nu wijzigingen te brengen, komt Spr. niet wel aannemelijk voor: voor elke wijziging toch moet weder eerst de goedkeuring van het kollegie worden ingevraagd. Spr. meent overigens, dat als men eene partikuliere instelling van weldadigheid maakt en de benoeming der bestuursleden aan den raad of aan B. en W. opdraagt, die instelling daardoor nog niet van gemengden aard is. De zaak is echter voor verschillende opvattingen vatbaar; maar Spr. vraagt of men haar niet zou vereenvoudigen, door het stuk aan Gedepr. Staten op te zenden, met de mededeeling, dat, de stedelijke regering bereid is van de benoeming af te zien, zooals dit voorstel door den heer Schuller is geformuleerd.

De heer v. d. Heuvel vraagt, of de raad er iets mede heeft te doen? Wel benoemen Burg. en Weth. de bestuurs-leden, maar daardoor is het geene stedelijke inrigting geworden. Men behoeft het reglement dus niet in discussie te nemen. Spr. zal de leden niet lastig vallen met eene lange wederlegging, van hetgeen door den heer Voorduin is gezegd, waartoe eene *algeheele* voordragt van het behandelde te dien aanzien in de Staten Generaal zoude noodig zijn, maar hij blijft er bij, dat er in deze geene kenmerken van eene instelling van gemengden aard gevonden worden, en dat de raad zich de zaak dus niet behoeft aan te trekken.

De heer de Vos moet alleen in bedenking geven, of de leden zich genoegzaam toegelicht achten, of het werkelijk hier eene inrigting is behoorende onder let. a, c of d van art. 2 der armenwet. Hij vindt het gewaagd, om dit thans reeds te beslissen, en vraagt, of het niet het best zou zijn, om een gelijk besluit te nemen, als zoo even voor het reglement op het ambachtskinderhuis genomen is.

De Voorzitter ziet zoo veel moeilijkheid in die zaak niet. Al had de meerderheid een verkeerd besluit genomen, dan kunnen nog Gedepr. Staten er op terug komen.

De heer Schuller zegt, dat de zaak hier dezelfde is, of de raad, dan wel Burg. en Weth. benoemen. Hij ziet geen bezwaar in zijn voorstel, wel acht hij de bedenking van den Voorzitter waar, maar daarin vindt hij geene aanleiding, om de zaak anders te beschouwen.

De heer v. d. Heuvel stelt thans voor, dat de raad beslisse, dat de maatschappij van moederlijke liefdadigheid niet behoort tot de armen-instellingen, waarvan in let. a en d van art. 2 der armenwet wordt gesproken.

Den Voorz. komt dit voorstel zeer aannemelijk voor.

De heer Verloren meent, dat het ook vroeger reeds in den raad is aangenomen, dat het hier eigenlijk geene gemengde instelling geldt.

Thans wordt in omvraag gebracht, welk der beide voorstellen, dat van den heer v. d. Heuvel of dat van den heer Schuller, het eerst in stemming zal komen.

De Voorzitter stelt voor eerst te stemmen over het voorstel van den heer v. d. Heuvel. Dienovereenkomstig wordt met 16 tegen 5 stemmen besloten.

Het voorstel van den heer v. d. Heuvel wordt daarna met 15 tegen 6 stemmen aangenomen. Tegen de heeren Voorduin, Boer, de Vos, Jongeneel, Schuller en Voswinkel Dorselen. — Daardoor is het voorstel van den heer Schuller vervallen.

Burg. en Weths. brengen een voorstel ter tafel ter regularisering van de uitgaaf van f 30,000 aan de heeren Roijaards c. s., voor de gebouwen, op het Lucas bolwerk voorhanden en voor de vrije beschikbaarstelling van den grond te voldoen. Het voorstel luidt, om die som te vinden uit het saldo van het dienstjaar 1854. — Wordt konform besloten.

De Voorzitter stelt voor, over den vorm van het kontrakt, met den heer Roijaards te sluiten, in eene vergadering te behandelen, welke Dingsdag aanstaande zal plaats hebben.